

Název objektu

Pickova vila

Adresa	Beethovenova 31 / 597 Ústí n. L. – Klíše
K.ú./parcela č.	St. p. č. 963 v k. ú. Klíše 775053
Architekt	Erwin Katona
Stavitel	Alwin Köhler & Co.
Projekt	1930
Realizace	1930
Vlastník	Ing. Tomáš Rapp, PhMr. Věra Rappová; Újezd 309, Trmice, 400 02
Typ objektu	vila
Typ památkové ochrany	

Popis:

Dům byl stavěn pro Leo Picka. Zda Leo Pick souvisí s ústeckým rodem Picků, tedy se známějšími jmény jako Oskar Pick (obchodník s pánskou konfekcí OPA - Oskar Pick Aussig, představitel židovské náboženské obce do roku 1919), jeho syn Walter (později úspěšný lékař v Americe) či JUDr. Hugo Pick (představitel židovské náboženské obce v letech 1932-38), není zatím známo. Jeho dům byl později pravděpodobně zkonfiskován nacisty, později komunisty. Po roce 1948 sloužil objekt jako jesle a v závěru socialismu jako ubytovna pro zaměstnance podniku Chemopharma. Dům byl údajně značně zdevastován, od roku 1995 kdy v něm byla zřízena lékárna se postupně obnovuje. Ve spisovém meziarchivu je k dispozici pouze na několik dílů rozpadlý výkres půdorysu, ostatní dokumenty jsou buď ztraceny nebo v hromadách neroztříděny. Fotografie exteriéru i interiéru vily byly publikovány v regionálním odborném tisku v karlovarském časopisu Mein Heim v roce 1932.

Architekt Katona, jak uvádí Z. Lukeš v knize Splátka dluhu, přišel do Prahy údajně z Budapešti, kde pravděpodobně studoval. Etabloval se v Praze, kde postavil několik činžovních domů, ale také známý „Milíčův dům“. O jeho poválečném osudu a jeho stavbách v zahraničí je blíže obeznámen pražský odborník na jeho dílo Martin Halata, který se chystá vydat podrobnou publikaci. V Ústí n. L. Katona postavil tři vily, všechny tři byly publikovány. Ještě se ve městě nachází dům Zemědělské vodohospodářské správy, který je katonovým stavbám tvaroslovím příbuzný, nicméně složka s jeho č. p. 2015 ve spisovém meziarchivu chybí, možné autorství tedy nelze ověřit.

Dům se nachází v prestižní vilové čtvrti Klíše (tzv. Cottage), komponované na principu kombinace radiálních a vrstevnicových cest od arch. Hubatscheka a později arch. H. Fischera. Je první z ústeckých Katonových vil. Jde o běžnou nárožní parcelu v místě obvyklé velikosti.

Z hlediska kompozice jde o mírně vykousnutý kubus, do kterého je z východní strany zasazen protažený cylindrický rizalit. Vstup je z ulice ze severní strany. Vpřízemí na menší halu váže pánský pokoj situovaný do rizalitu, a obývací pokoj s jídelnou (zde je dnes lékárna a její zázemí). Kuchyň je orientována na severozápad do křižovatky. Schodištěm s dlouhým nástupním ramenem se z haly jakoby vracíme ke vstupní fasádě, nad zádveřím se schody obrací a přes čtyři stupně se dostáváme do haly patra. Vedle schodiště je koupelna, ložnice je umístěna do východního rizalitu, hostovský pokoj nad kuchyň. K jihu jsou otevřeny dva další pokoje. Balkon s lodním zábradlím a typickým cylindrickým zakončením je protažen přes celou západní fasádu do hlavní ulice, spojuje hostovský a záložní pokoj. Ve střešní nástavbě bývala prádelna se sušárnou a ještě jedna koupelna.

Fasáda je prostá, bezozdobná. Katonovy stavby jsou po Gočárově škole nejčistším příkladem

funkcionalismu v Ústí nad Labem. Opět jsou zde kombinovány motivy symetrie a asymetrie, koncept je tedy svým způsobem bližší dynamické bezozdobnosti než funkční abstrakci. Okna jsou dělena pouze funkčně svisle, jsou dvojdielná, na rizalitu i trojdielná a přes jeho zaoblení je použito vícedílné elegantní okno pásové, z jižní strany jsou okna velká pětidielná.

Střecha je plochá, nikoliv pultová, jak je u mnohých staveb v Ústí n. L. zvykem. Fasáda je ukončena na atice drobnou prostou římsou, jen jakousi ukončovací hranou, u trasy je nad atilou ještě prostá tyč zábradlí. Okapní svody jsou vnější, proražené do „kotlíků“ skrz atiku.

Barevnost není původní, světle zelená barva nové mnichovské omítky a tmavozelený nátěr oken, sice vypovídají o jistém záměru dům zcelit, nicméně k původnímu vyznění mají barvy daleko.

Památkové zhodnocení:

Z vnitřního vybavení pravděpodobně po období 1948-89 mnoho nezůstalo, rekonstrukce domu z 90. let byla sice poměrně citlivá, ale z památkového hlediska nepříliš odborná, navíc nejspíše i v mezích finančních možností. Oplocení bylo oproti původnímu stavu omítnuto a „obohaceno“ motivy segmentových výsečí (sloupky), lékárna dostala nové prosklené zádveří, jehož stěna kopíruje průběh hrany balkonu. Na střeše vznikla v duchu dynamických motivů zaoblená otevřená sklolaminátová střecha.

Dům je velmi dobrým a v severních Čechách ojedinělým příkladem emotivního funkcionalismu.

Prameny a literatura:

- Mein Heim, září 1932, vydavatel architekt Oswald Richter v Karlových Varech - (publikovány fotografie exteriéru i interiéru)
- Archiv města Ústí n. L. - spisový meziarchiv, Klíše 597
- <http://www.lekarnahvezda.cz/katalog.php?slozka=8>
- Zdeněk LUKEŠ, Splátka dluhu, Praha a její německy hovořící architekti 1900-1938; Fraktály Publishers, Praha, 2002 (E. Katona)
- Matěj PÁRAL, <http://aussig.mysteria.cz>, Ústí n. L. 2004-2008. (E. Katona)
- Vladimír KAISER ed., Dějiny města Ústí n. L. (zmínky - Oskar Pick, Hugo Pick)
- Bedřich ROHAN, Ústecký šoulet, Memorabilia ustensis 2; Ústí nad Labem, 2000/1 (zmínky - Oskar Pick, Walter Pick)
- <http://old.hrad.cz/president/Havel/holocaust/> (seznam konfiskací, Leo Pick ?)

Zpracovatel

Matěj Páral

Datum

30. října 2007

Seznam příloh :

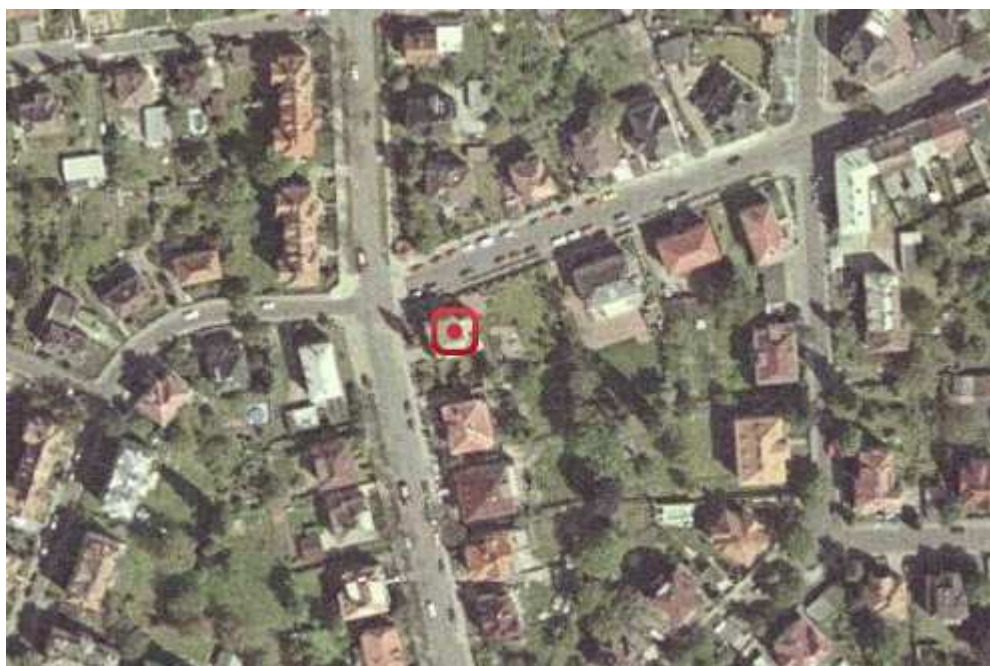
1. katastrální mapa
2. letecký snímek
3. fotografická a plánová dokumentace
 - půdorys přízemí, půdorys patra
 - dobová fotografie (exteriér, interier) 2x,
 - současná fotografie 2x
 - fotografie detailu 2x

Pickova vila - Beethovenova 31 / 597, Ústí n. L. - Klíše
přílohy:

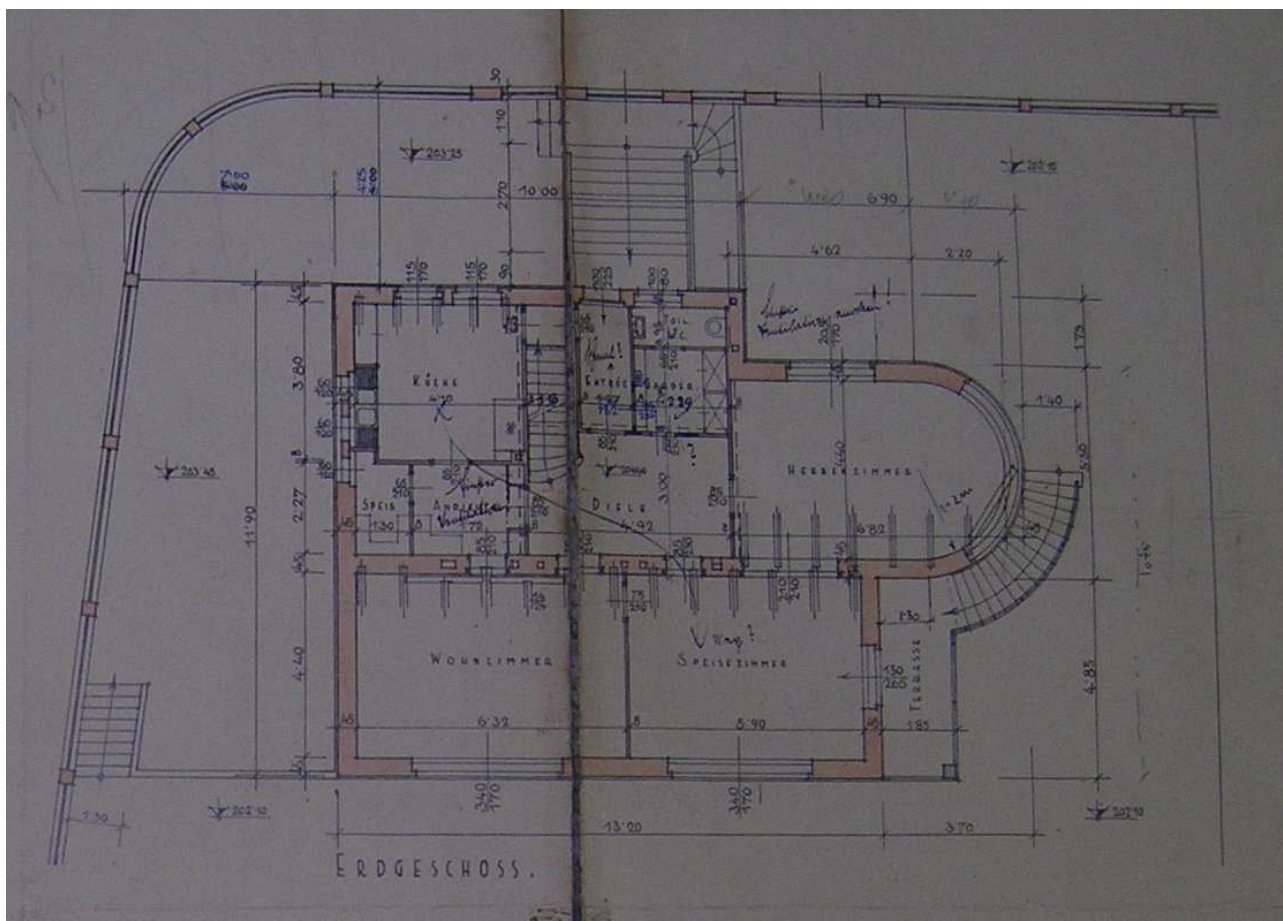
katastrální mapa

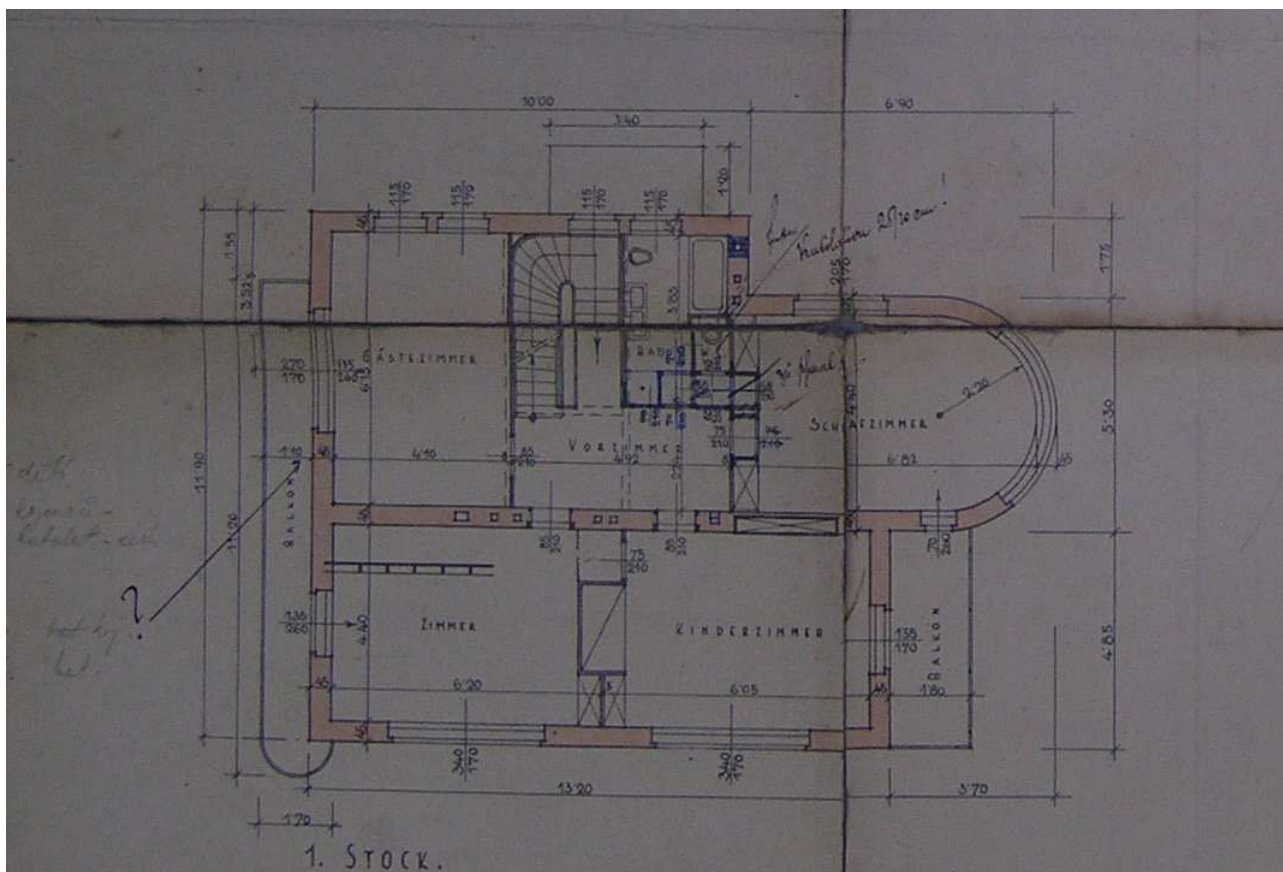
letecký snímek

dobová dokumentace - půdorys přízemí
 zdroj: spisový meziarchiv města Ústí n. L.

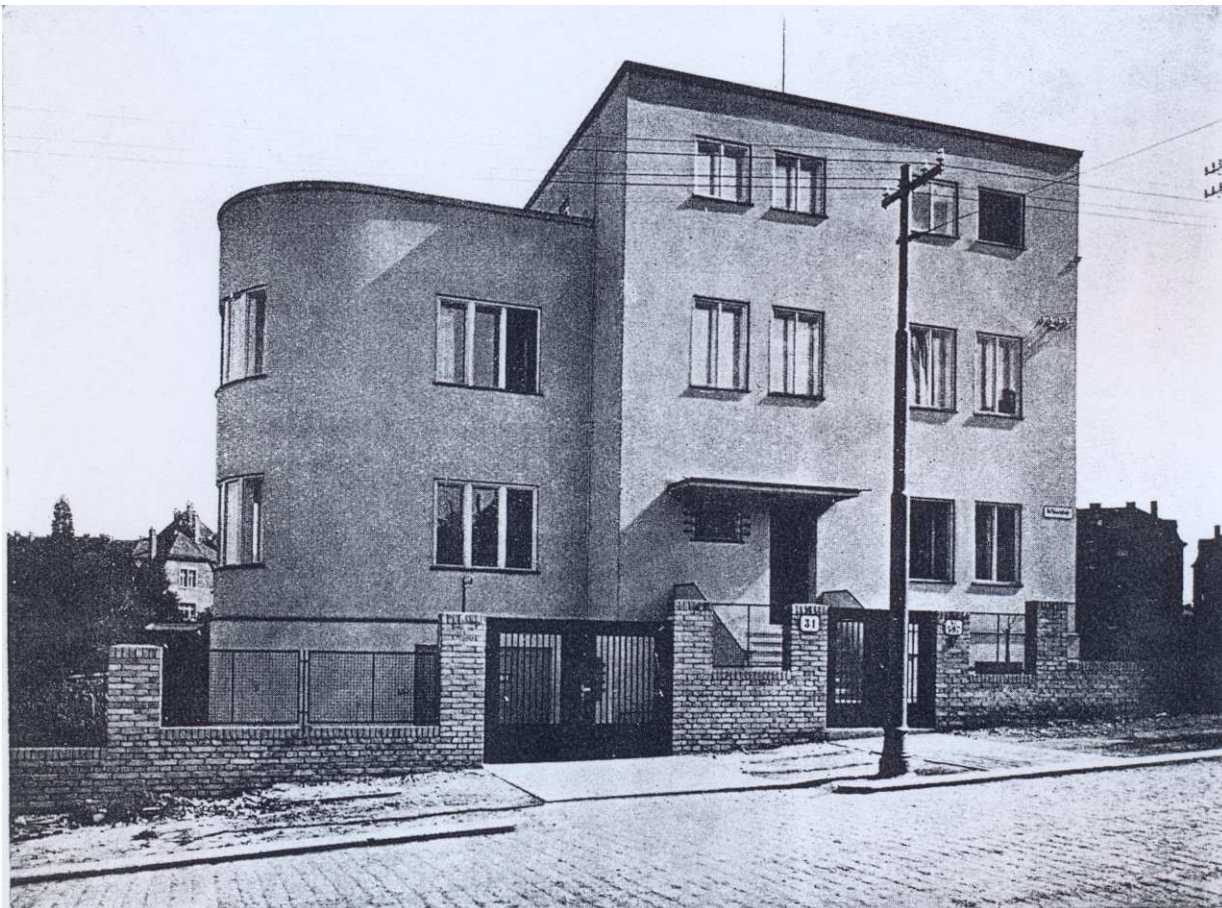

dobová dokumentace - půdorys patra
 zdroj: spisový meziarchiv města Ústí n. L.

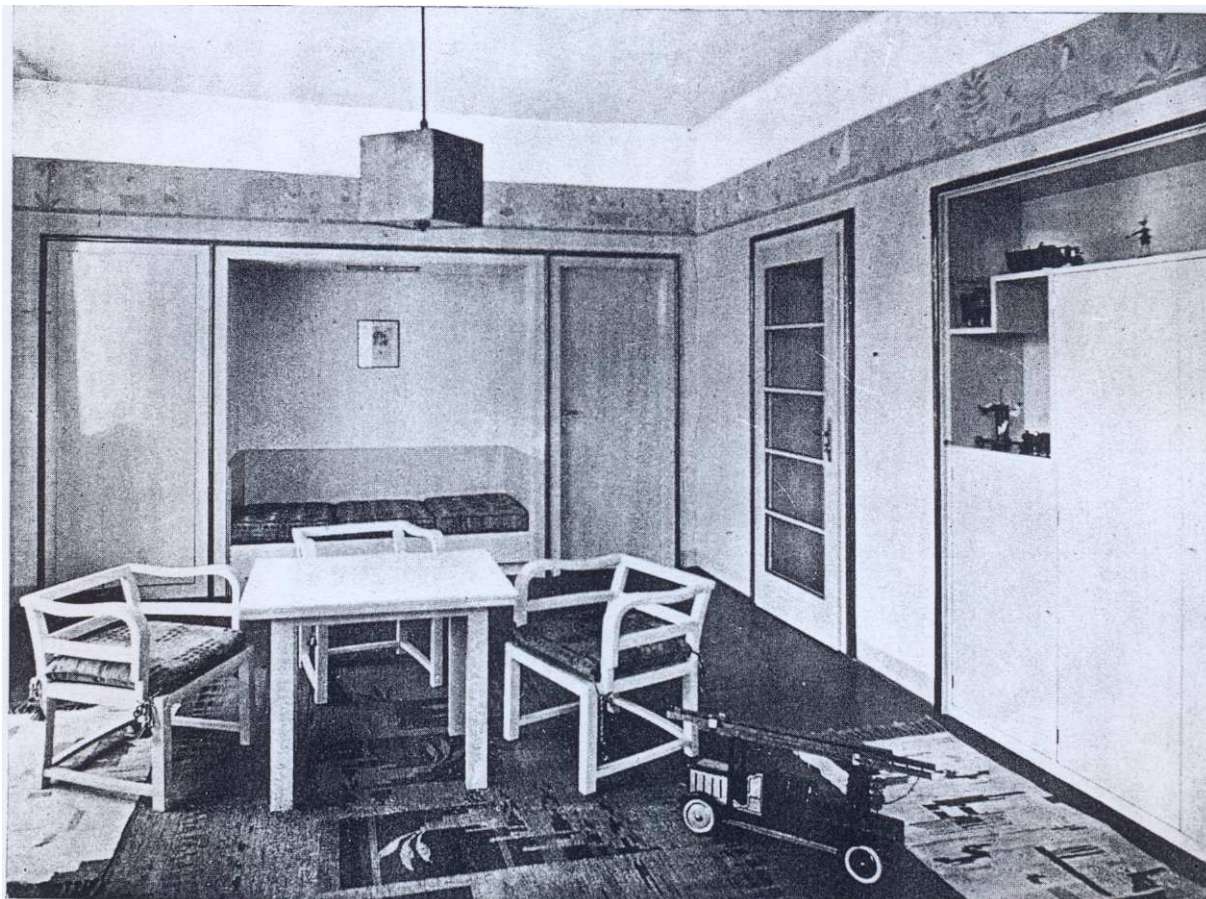
dobová fotografie exteriéru:

zdroj: časopis Mein Heim, září 1932, vydavatel architekt Oswald Richter v Karlových Varech

dobová fotografie interiéru (dětský pokoj):

zdroj: časopis Mein Heim, září 1932, vydavatel architekt Oswald Richter v Karlových Varech

fotografie - hlavní a jižní průčelí:
zdroj: Ondřej Wünsch (2008)

fotografie - rizalit:
zdroj: Ondřej Wünsch (2008)

fotografie - detail vstupu:
zdroj: Ondřej Wunsch (2008)

fotografie - detail zábradlí (pravděp. nepůvodní novotvar):
zdroj: Ondřej Wunsch (2008)

